

Feminisme i renovació del llenguatge



Sororitat s'imposa en la cinquena edició del neologisme de l'any

OBSERVATORI DE NEOLOGIA

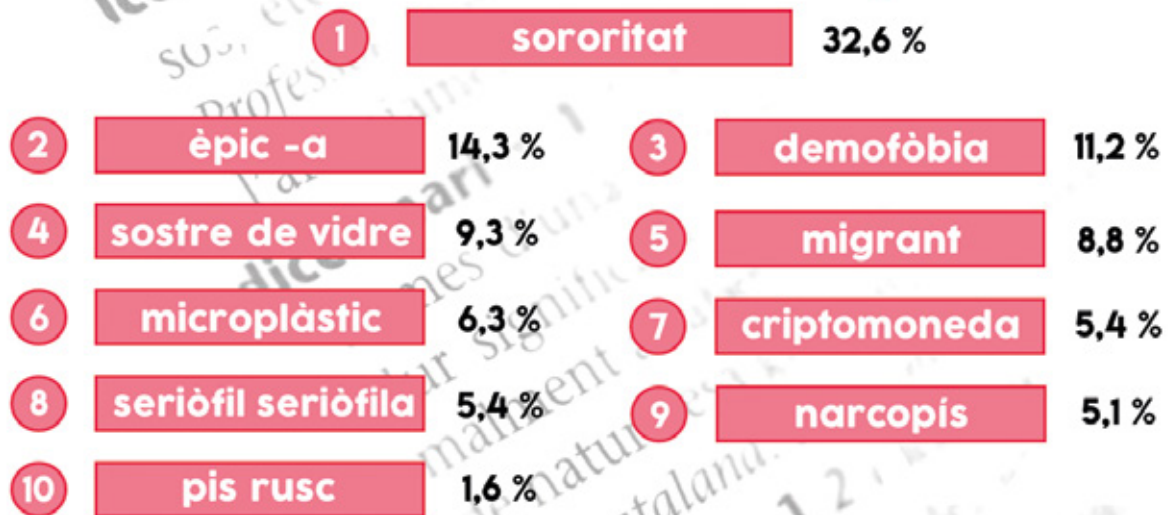


Font: Centre de documentació de Ca la Dona

L'any 2018 serà recordat a casa nostra per la reivindicació de la dona en qualsevol àmbit de l'esfera social. La vaga del 8 de març, convocada amb motiu del Dia Internacional de les Dones, va donar pas a les mobilitzacions feministes més importants de la història recent, que reclamaven la igualtat real en tots els àmbits de la vida quotidiana per combatre qüestions com la discriminació, la violència masclista o la bretxa salarial. Aquestes reivindicacions, a més, tenien com a precedent dos temes força polèmics: d'una banda, les denúncies d'agressions i abusos sexuals a actrius per part de directors i productors de cinema (i que van acabar posant al descobert altres casos d'assetjament gràcies al moviment #MeToo estès per les xarxes socials) i, de l'altra, la sentència condemnatòria als cinc membres de la coneguda com «La Manada».

Dins d'aquest context social, s'entén que el neologisme guanyador de l'any 2018 hagi estat *sororitat*, amb un 32,6 %, el percentatge de vots més alt de les cinc edicions organitzades per l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) i l'Observatori de Neologia del Departament de Traducció i Ciències del Llenguatge de la Universitat Pompeu Fabra. La tria de les deu paraules proposades va anar a càrrec de membres de les dues institucions convocants. L'adjectiu *èpic* *èpica*, amb el sentit figurat d'«espectacular, impressionant, memorable», va quedar en segon lloc (14,3 %), i *demofòbia* 'aversió a la democràcia', en tercer (11,2 %). Els altres candidats van ser, per ordre de vots, *sostre de vidre* (9,3 %), *migrant* (8,8 %),

NEOLOGISME DE L'ANY 2018



microplàstic (6,3 %), criptomoneda (5,4 %), seriòfil seriòfila (5,4 %), narcopís (5,1 %) i pis rusc (1,6 %).

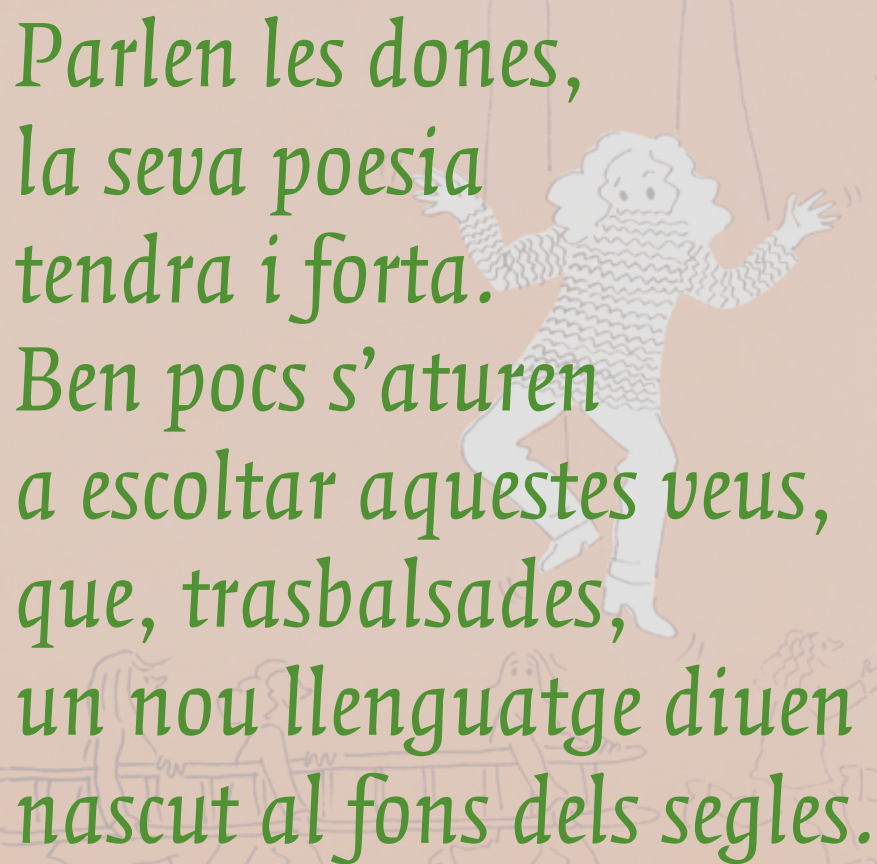
La paraula **sororitat** està formada a partir del mot llatí **SOROR** 'germana' i el sufix **-itat**, amb el sentit de 'qualitat de'. En les altres llengües també es documenten formes paral·leles: *sororidad* en castellà, *sororité* en francès, *sororità* en italià o *sororidade* en portuguès. Aquest neologisme fa referència a la relació de solidaritat en-

tre dones basada en el compartiment d'experiències, interessos, preocupacions, etc., en un context social i polític de discriminació en societats patriarcales. Tot i que no es tracta d'un concepte nou (el filòsof i escriptor Miguel de Unamuno ja havia proposat aquesta versió femenina de la fraternitat per al castellà l'any 1921 a la novel·la *La tía Tula*), el terme es va recuperar en l'àmbit de l'antropologia i la sociologia, especialment des de la perspectiva feminista, arran de la publicació de l'antropòloga Marcela Lagarde *Una mirada feminista en el umbral del milenio* (1999), en la qual es defineix el neologisme com «la solidaridad específica, la que se da entre las mujeres que, por encima de sus diferencias y antagonismos, se deciden a desterrar la misoginia y sumar esfuerzos, voluntades y capacidades, y pactan asociarse para potenciar su poderío y eliminar el patriarcalismo de sus vidas y del mundo».

Pel que fa a la participació, els organitzadors de la iniciativa afirmen que enguany ha tornat a ser un gran èxit, ja que hi van votar més de 5.000 persones, una xifra molt semblant a la de l'edició anterior, i consideren que és una iniciativa que està plenament consolidada en la societat catalana. Aquesta paraula, doncs, s'uneix a les altres quatre guanyadores de les edicions anteriors (*estelada*, *dron*, *vegà* i *cassolada*) i, per tant, caldrà esperar que aquests canvis generacionals i socials també es vegin reflectits en el diccionari normatiu amb la inclusió de paraules tan reivindicatives i necessàries com **sororitat**. ✿



Poema



Parlen les dones,
la seva poesia
tendra i forta.
Ben pocs s'aturen
a escoltar aquestes veus,
que, trasbalsades,
un nou llenguatge diuen
nascut al fons dels segles.

Montserrat Abelló, Dins l'esfera del temps